

חג חנוכה שמח!

Happy Hanukkah!

Daf 38: ZEAL TO FULFILL A MITZVAH & CLEAN LANGUAGE דף ל"ח: זריזות לקיים מצוה ולשוזן נקייה

Chazal taught us in the Talmud that God bestows a reward on those who speak using *lashon nekiah* (clean, refined language). Meaning, if there is a comment that can be made either using *lashon gassah* ("gross" or "unrefined" language) or using *lashon nekiah*, the individual who chooses to use *lashon nekiah* will merit reward.

On this *daf*, the Talmud also teaches that an individual who has the opportunity to fulfill a mitzvah should rush to do so and not postpone the observance of said mitzvah. The Talmud continues to express that God confers great reward upon people who hurry to perform a *mitzvah* and do not delay.

חז"ל לימדו אותנו בתלמוד שהקב"ה מעניק שכר לאדם המדבר בלשון נקייה. כלומר: אם יש משפט שאפשר לומר אותו בלשון גסה ואפשר לאומרו בלשון נקייה, מי שיאמר בלשון נקייה יקבל שכר.

עוד לומדים בדף זה, שאדם שהזדמן לו לקיים מצוה, ימהר לעשותה ולא ידחה את קיימיה. הגמרא אומרת שהקב"ה משלם שכר גדול יותר לאדם המזדרז לקיים את המצוה ואינו מתעכב מקיימיה.

Daf 39: WHO WILL SUPERVISE THE OX? דף ל"ט: מי ישגיח על השור?

A *shor* (ox) that gores a few times does not become designated as "*mu'ad*" (forewarned) unless the owner of the *shor* had been warned to watch over his animal. There was a Jew who died and left behind a very young son who inherited all of his father's possessions — including a huge ox. It was obvious to everyone that the small boy was incapable of supervising such an animal.

What was to be done? On one hand, it is useless to warn the young boy to supervise the huge *shor* (ox). On the other hand, does the inability to warn the *shor*'s owner of the animal's proclivities result in the ox long retaining its "*tam*" (harmless, thereby requiring the owners to pay only half damages) designation? In this case, an *apotropos* (guardian) would be appointed with responsibility over the *shor*, and the *apotropos* is then warned to supervise the *shor*. Once the *apotropos* has been warned, if the *shor* continues to gore — after the third goring incident the *shor* is considered "*mu'ad*" and the owner is obligated for full payment of any damages caused by that *shor*.

שור הנוגח פעמים אחדות אינו נהיה "מועד" אלא אם כן הזהירו את בעל השור שישמור על שורו. מעשה ביהודי שנפטר והותיר אחריו בן קטן. הבן ירש את כל נכסיו של אביו ובין הנכסים היה גם שור ענק, כאשר כולם מבינים שלבן הקטן אין שום אפשרות לשמור על שור זה.

מה עושים? הרי מצד אחד אי אפשר להזהיר את הילד הקטן שישמור על השור, ומצד שני - האם השור הזה ישאר לעולם "תם" מפני שאי אפשר להזהיר את בעליו? במקרה כזה ממנים אפוטרופוס שיהיה אחראי על השור והוא זה שמזהירים אותו על השור. אם מזהירים אותו והשור ממשיך לנגח, אזי לאחר הפעם השלישית השור נהיה מועד המשלם נזק שלם.

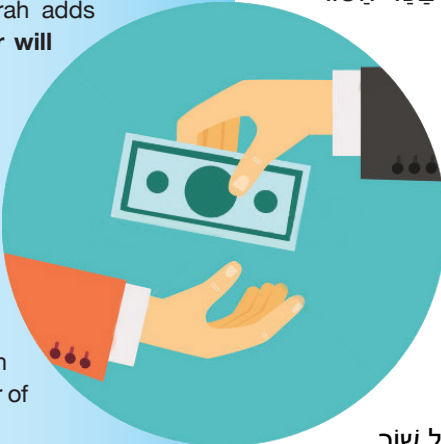
Daf 40: PAYMENT OF A RANSOM

דף מ"ז: תשלום כפר

In the event that an ox fatally gores a person, there are differences between [the punishment imposed upon the owner of] a **"Shor Tam"** (a harmless ox) and [that which is imposed upon the owner of] a **"Shor Mu'ad"** (a forewarned ox). In *Parashat Mishpatim*, (*Sefer Shemot* 21:39), the Torah adds regarding the owner of the homicidal *shor* **"and the owner will also be put to death."**

Chazal explained the Torah's intention was **not** for a *Beit Din* (court) to sentence the owner of the *shor* to death. Rather, the *shor's* owner is liable for *mitah mi'shamayim* (Death from the Heavens) over the severe *aveira* (transgression) he committed, because **the ox owner's failure to properly supervise his animal led to the death of another person**. To atone for that grave *aveira*, the owner of the *shor mu'ad* is obligated to pay a *kofer* (ransom) to the heirs of the deceased victim. This obligation is imposed upon the owner of a *Shor Mu'ad*, whereas the owner of the *Shor Tam* is exempt from any such liability.

What if the owner of a *Shor Mu'ad* arrogantly proclaims: "I need no atonement. I do not want to pay the *kofer*." **Such a person is nonetheless forced to pay, as the remittance of the *kofer* is obligatory and not volitional.**

כאשר שור הורג אדם, מעמידים את השור לדין וסוקלים אותו, בין אם הוא שור "תם" ובין אם הוא שור "מועד" התורה בפרשת משפטים מוסיפה על בעל השור **"וגם בעליו יומת"**.

חז"ל הסבירו שאין הפנה שבית דין הורגים את בעל השור, אלא שמגיע לו עונש מיתה משמים על העברה החמורה שעבר, שמפני שלא שמר על שורו כראוי נהרג אדם. כדי לכפר על העברה על בעליו של שור מועד לשלם כופר לורשי ההרוג. בעליו של שור תם פטור מתשלום זה.

ומה יקרה אם יהיה אדם חצוף, בעליו של שור מועד, שיכריז: "איני צריך כפרה, אני לא רוצה לשלם כופר?" במקרה כזה יחיבו אותו לשלם, מפני שתשלום הכופר אינו בחירה, אלא חובה.

Daf 41: JUDGMENT FOR AN OX THAT KILLED A HUMAN

דף מ"א: דינו של שור שהרג אדם

There was a man whose *shor* (ox) killed another man. The *Beit Din* (court) ruled that **the *shor* must be executed by stoning**.

What did the owner of the *shor* then do? He rushed his *shor* to the *shochet* (ritual slaughterer) and asked him to slaughter the animal. The owner of the *shor* thought he had outsmarted the *Beit Din*, since it was now impossible to stone his *shor*. **The *dayanim* (judges) made clear that from the moment the *shor* received a judgment of *s'keelah* (stoning), it became *assur b'ha'na'ah* (an item from which one is prohibited to derive any benefit).** Accordingly, even though the animal was ritually slaughtered it was nonetheless regarded as *neveilah* and forbidden to consume. It is prohibited to derive any benefit from such a *shor*. Meaning, while it is ordinarily permissible to sell a *neveilah* to a non-Jew or feed it to dogs, **one cannot derive any benefit from the meat of an ox judged to be deserving of stoning.**

מעשה באדם ששורו הרג אדם. בית דין פסקו שצריך לסקול את השור באבנים ולהרוג אותו.

מה עשה בעל השור? הוא הריץ את השור אל השוחט וביקש ממנו לשחוט את השור. בעל השור חשב שעכשיו הוא הרויח כי אי אפשר לסקול את השור שלו, אלא שהדינים הבהירו לו שמהרגע שנפסק דינו של השור לסקילה, הוא אסור בהנאה, ואפילו ששחטו אותו כדת וכדין, דינו כנבלה שאסור לאכול אותה. השור הזה אפילו אסור בהנאה. כלומר: נבלה מותר למכור לנוכרים ולהאכיל לכלבים, אך מהשור הנסקל אסור אפילו ליהנות.

Daf 42: FINANCIAL PENALTY

דף מ"ב: קנס

"K'nas" is a financial penalty imposed by the Torah in various cases of sin or personal liability.

Aryeh had an *Eved K'na'ani* (a Canaanite slave). One day, a sad incident took place. A *shor* (ox) became enraged in the street. A *shor* (ox) gored Aryeh's slave, who later died of his wounds. Aryeh sought to sue the owner of the *shor* for a large sum of money over the tragic loss of his beloved slave. However, **the Torah stipulates that an individual whose *shor* gored and killed an *Eved K'na'ani* is required to pay a set amount of restitution: 30 silver pieces**, whether the slave was young or old, weak or strong, sick or healthy. **That is nature of a *k'nas* – a set financial penalty, whose sum is not dependent upon the details of a specific incident.**

קנס הוא תשלום שהתורה מחיבת לשלם, והסכום אינו נקבע לפי המקרה אלא לפי החלטת התורה.

לאריה היה עבד כנעני. באחד הימים אירע מקרה עצוב. שור השתולל ברחוב, נגח את עבדו של אריה, והלה מת. אריה פנה לתבוע את בעל השור, שישלם לו על אובדנו של העבד. התורה קובעת כי אדם ששורו נגח עבד כנעני והרגו, ישלם סכום קצוב: שלושים סלעי כסף, הן אם היה העבד צעיר או זקן, חלש או חזק, חולה או בריא. זהו קנס – תשלום קבוע שאינו תלוי בפרטי כל מקרה.

Daf 43: RAV DIMI, TRAVELLER BETWEEN ERETZ YISRAEL AND BAVEL

דף מ"ג: רב דימי בין ארץ ישראל לבבל

In various places in the Talmud it says: **"When Rav Dimi arrived, he stated [a teaching] in the name of Rabbi Yochanan"** – i.e., when Rav Dimi arrived in *Bavel* (Babylonia) from *Eretz Yisrael*, he shared a *halakhah* in the name of Rabbi Yochanan who lived in *Eretz Yisrael*. **Rav Dimi was known for bringing many *halakhot* from the *chachamim* of *Eretz Yisrael* to the *chachamim* of *Bavel*.** In the *Talmud Yerushalmi* (Jerusalem Talmud), Rav Dimi was also called by the nickname **"Nechuta"** (a **"yored"**, person who descended), because he repeatedly descended from *Eretz Yisrael* to *Bavel*.

במקומות שונים בתלמוד נאמר: **"כשבא רב דימי, אמר בשם רבי יוחנן"**. כלומר: כשרב דימי בא מארץ ישראל לבבל, הוא אמר הלכה בשם רבי יוחנן שהתגורר בארץ ישראל. **רב דימי הרבה להעביר הלכות בין חכמי ארץ ישראל לחכמי בבל**, ובתלמוד הירושלמי הוא מכונה **"נחותא"**, מלשון יורד, כי הוא היה מרבה לרדת מארץ ישראל לבבל.

Rav Dimi did not only hand down teachings attributed to Rabbi Yochanan. He also transmitted teachings of other *chachamim* from *Eretz Yisrael*, among them, the teachings of Reish Lakish and Rabbi Elazar.

רב דימי לא מסר רק הלכות בשם רבי יוחנן, אלא הוא מסר הלכות גם בשם חכמי ארץ ישראל נוספים, ביניהם מדבריהם של ריש לקיש ורבי אלעזר

Daf 44: AN OX THAT SCRATCHED ITSELF

דף מ"ד: השור המתגרד

On this daf we learn that a *shor* (ox) that kills a person is only executed by stoning if the act of killing was intentional. However, if the ox killed inadvertently, the beit din does not sentence the ox to death by stoning.

How does a shor kill unintentionally? For example, Shimon had a *shor* that was calm and mild-mannered and had never gored either a human or another animal. However, Shimon's *shor* did love to scratch his back on the wall. More than once, the exceptionally strong *shor* would scratch itself up against the wall and the wall would fall from the pressure of the *shor*'s weight. It is not hard to imagine what would happen to a person standing on the other side of the wall. **That is just one example of an incident in which a *shor* could unintentionally kill a person.**

בדף זה לומדים כי שור שהרג אדם, אינו מתחייב סקילה אלא אם כן הרג בכונה, אך אם השור הרג בלא כונה, בית הדין אינו פוסק את דינו לסקילה.

איך שור הורג בלי כונה? למשל - לשמעון היה שור רגוע ונינוח, שמעולם לא נגח בני אדם וגם לא בעלי חיים. שורו של שמעון היה אוהב לגרד את גבו בקירות, ולא פעם היה השור החזק מתגרד בקיר, והקיר היה נופל מפני כובדו של השור. לא קשה לתאר מה קרה לאדם שעמד מאחורי הקיר. זו דוגמא למקרה של שור שהרג בלי כונה.

D'VAR TORAH: PARASHAT MIKETZ

דבר תורה: פרשת מקץ

Yosef swiftly emerged from prison and became Egypt's viceroy, a personal transformation of fate unprecedented in human history. Just a few verses after Yosef's ascent from the pit, the Torah emphasizes, **“and by your command, all my people shall be directed.”** This narrative serves as a metaphor for the Creator's immense ability and greatness to instantly change and transform all of existence. 'He humbles the proud and elevates the lowly.' This concept is vividly illustrated by the words of the commentator Ben Ish Chai, who spoke of a ladder with many rungs that people ascend. The uppermost rung boasts of its loftiness and significance, but a passerby, in a single moment, turned the ladder around, making the uppermost rung the lowermost. This demonstrates the divine power to overturn any situation and save a person in an instant.

למהירות בה עלה יוסף מבית האסורים והפך להיות המשנה למלך מצרים, כמעט אין אח ורע בכך ההיסטוריה העולמית. פסוקים בודדים לאחר שהוא יוצא מהבור - "וירצוהו מן הבור" אנו קוראים על המלכתו - "ועל פיך ישק כל עמי". דבר זה מלמד על כוחו וגדלתו של בורא עולם ועל יקלתו ברגע אחד להפך ולשנות את המציאות כלה - "משפיל גאים ומגביה נשפלים". משל לדבר מובא בדברי הבן איש חי, שמספר על סלם בעל שלבים שעליהם עולים ומתפסים, ואשר השלב העליון מכלם התגאה על חבריו שהוא הגבוה והחשוב מכלם. שמע זאת איש שעבר שם ליד וברגע אחד הפך את הסלם. כך מצא אותו העליון למטה והתחתון למעלה, וכך בכוחו של ה' להפך ולהושיע את האדם ברגע אחד.